

Türkiyə ilə türk dünyası arasında bir körpü

Və ya Yavuz Akpınar ərməğanı

Ankaranın "Bengü" nəşrləri seriyasından olan "Türkiyə ilə türk dünyası arasında bir körpü: Yavuz Akpınar ərməğanı" adlı nəfis tərtibli kitab nəşr edilib. Nazim Muradov və Yılmaz Özkayanın redaktorluğu ilə təqdim olunan 840 səhifəlik kitab Azərbaycan-Türkiyə ədəbi əlaqələrinin araşdırılmasında öncüllük etmiş, Mirzə Fətəli Axundzadənin komediyalarının, bir çox bədii əsərlərin Türkiyədə nəşrində və universitetlərdə tədqiq olunmasında böyük xidmətləri olan professor Yavuz Akpınarın həyat və yaradıcılıq yoluna işıq salır.

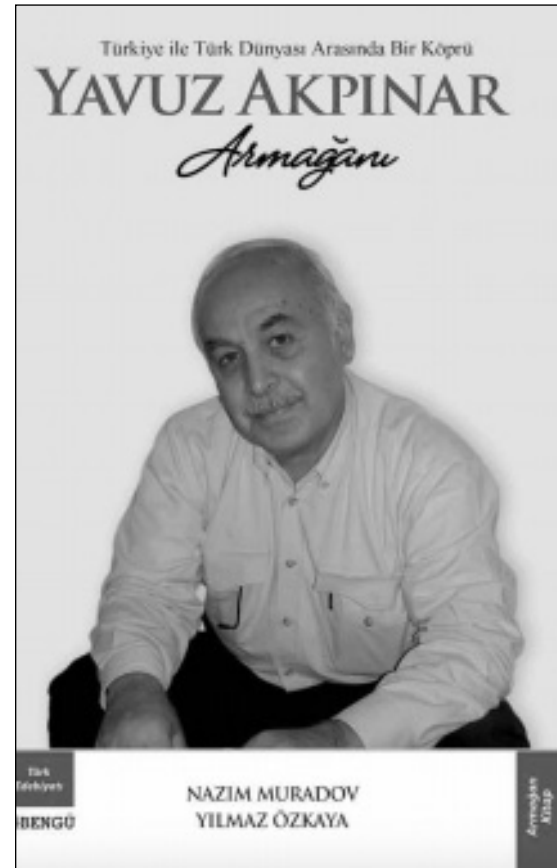
Kitabın redaktorlarından və tərtibçilərindən olan Egey Universitetinin dosenti Yılmaz Özkaya deyir ki, professor Ali Yavuz Akpınar türk dünyasında böyük bir nəslinin yetişməsinə, türkçülük ənənələrinin oyanış və formalaşmasında əvəzsiz xidmətləri olan ziyalıdır: "Bu kitabın hazırlanması da çoxdan planlaşdırılmışdı, nəhayət ki, ərsəyə getirib, hörmətli və çox tələbkar müəllimimizin adına layiq bir şəkildə nəşrinə nail olduq. Kitab təkcə mənim yox, indi Quzey Kiprdə çalışan Nazim müəllimin, eləcə də onlarca məsləkdaşımızın, bizlərə təkcə elm yox, həm də həyat dərsləri vermiş ustamızın adına bir ərməğandır".

İllərdir ki, Türkiyədə Azərbaycan ədəbiyyatından və mətbuatından söz düşəndə, ilk olaraq Yavuz Akpınarın adı dilə gəlir. O, Türkiyə ilə türk dünyası, eləcə də Azərbaycan arasında canlı körpü olmuş, sovetlər dövründən Abbas Zamanov, Qulam Məmmədli, Həmid Araslı, Mirzəğa Qul

luzadə, Həmid Məmmədzadə, Qafar Kəndli, Məsəddiq, Qulamhüseyn Bəqdeli, Mirvarid Dilbazi, Nəbi Xəzri, Bəxtiyar Vahabzadə və sonralar İsa Həbibbəyli, Anar, Elçin, Kamil Vəliyev, Məmməd Aslan, Xəlil Rza, Fikrət Sadıq, Aqşin Babayev, Sabir Rüstəmxanlı, Məmməd İsmayıl, Əsgər Rəsulov, Vilayət Quliyev kimi yazıçı və ziyalılarla dostluq əlaqələri qurmuşdur. Bəxtiyar Vahabzadənin, Nəbi Xəzrinin şeirlərini Türkiyədə ilk yayan və nəşr etdirən də o olmuşdur. Azərbaycan ədəbiyyatı, mətbuatı haqqında bir çox elmi araşdırmaların müəllifi olan professor, bu istiqamətdə çoxsaylı elmi işlərə rəhbərlik etmişdir.

Yavuz müəllim Azərbaycan Yazıçılar Birliyinin üzvü, BDU-nun fəxri professorudur. Hələ Sovet dövründə müasir Azərbaycan ədəbiyyatının qurucusu olan Mirzə Fətəli Axundzadə haqqında doktorluq işi müdafiə etmişdir. Azərbaycanın təbliğində gördüyü işlər görə, 1989-cu ildə Dövlət Mükafatına, 2017-ci ildə "İlin elm adamı" mükafatına layiq görülmüşdür. Onun Azərbaycanın mətbuat tarixinin araşdırılmasında, Türkiyəyə və türk dünyasına təqdimatında əvəzsiz xidmətləri var. "Kaspi"-nin rəqəmsal arxivinin Almaniyadan Azərbaycana gətirilməsinə də işıq tutan o olmuş, qəzet rəhbərliyinin söyləri ilə bu tarixi arxiv alınıb Azərbaycana verilməmiş, rəqəmsal nüsxələr "Kaspi"-nin elektron sahifəsində yerləşdirilmişdir.

Türkiyədə Cənubi Azərbaycandan Səhəndin və Şəhriyarın şeirləri, bezi ədəbi

mətnlərin nəşri İranda qadağan edildiyindən, əlyazma şəklində əldən-ələ gəzəndə, onların Türkiyədə çapına nail olan da, məşhur "Heydərbabaya salam" poemasını Türkiyədə təqdim edən də Yavuz Akpınar

olmuşdur. Yavuz Akpınar universitet tələbələri üçün "Çağdaş Türk ədəbiyyatları" (19-20-ci əsrlər) adlı iki cildliyin həm baş redaktoru olmuş, həm də bu əsərin giriş, Azərbaycan, Krım, Tatar ədəbiyyatları hissələrinin müəllifidir.

Onun İbrahim Bozyellə birlikdə nəşr etdirdiyi "Qardaş ədəbiyyatlar" jurnalı türk dünyasının tanınmasında çox böyük işlər gördü. Professor müsahibələrinin birində bildirir ki, bu dərgi vasitəsi ilə Türkiyədəki ədəbiyyat adamlarını türk xalqlarının ədəbiyyatları ilə geniş bir şəkildə tanış edə bildik. Jurnal Türkiyədə və digər türk ölkələrində gözəldiyimizdən də çox populyarlıq qazandı. Bu gün qürurla söyləyərim ki, bu jurnal İrana, Çindəki uyğurlara, Kiprə, Balkanlara qədər gedib çıxdı. Sovetlər Birliyi dağılandan sonra onun əhəmiyyəti daha da artdı. 45 sayı nəşr olunan jurnal Türkiyədə yalnız Azərbaycan ədəbiyyatını deyil, özbək, türkmən, tatar ədəbiyyatının da tanınmasında əvəzi olmayan xidmətlər göstərdi.

Geniş oxucu auditoriyasına təqdim olunan "Türkiyə ilə türk dünyası arasında bir körpü: Yavuz Akpınar ərməğanı" adlı nəfis kitabda Azərbaycan ziyalılarının tanınmış nümayəndələri olan İsa Həbibbəyli, Anar, Kamil Vəliyev, Vilayət Quliyev, Egey Universitetinin professorları Aydın İbrahimov, Ürfər Nuriyevin və eləcə də türk dünyasının ünlü elm adamlarının da Yavuz Akpınar haqqında səmimi qeydləri yer alır.

N.Qədimoglu,
Türkiyə, İzmir